

Fotoğraf 13: Niğde, Alaaddin Camii (D. Kuban'dan)

İdiyye
- Bayram

Klâsik Türk Edebiyatında İdiyye Şiirleri (Bayram Şiirleri)

Aysun EYDURAN*

ÖZ

Klâsik Türk edebiyatı şairleri, şiirlerinde içinde yaşadıkları toplumun sosyal ve kültürel hayatını, bağlı oldukları edebiyatın kurallarına uyarak sanatsal bir üslûpla işlemişlerdir. Türk toplumunda önemli bir yer sahip olan Ramazan ve Kurban Bayramı, özellikle kasidelerin nesib bölümlerinde olmak üzere gazel, kıta gibi nazım şekilleriyle yazılan idiyelerde (bayram şiirlerinde) belli başlı bir tema olarak ele alınmaktadır. İleri gelen kişilere sunulmak amacıyla yazılan idiyelerde dönemin bayram anlayışı, düzenlenen bayram törenleri, oyun ve eğlenceler vs. ayrıntılı biçimde sanatsal bir üslûpla anlatılmaktadır. Makalenin amacı, eski dönemlerdeki bayram anlayışının, düzenlenen tören, oyun ve eğlencelerin idiyelere nasıl yansıdığını belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: Klâsik Türk edebiyatı, idiyeye şiirleri, bayram şiirleri, Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı.

ABSTRACT

Bayram (Idiyye) Poems in Classical Turkish Literature

The poets of Classical Turkish Literature told about social and cultural life of their society in their poetry, by applying an artistic style in line with the rules of the literary tradition in which they inherited. The *bayrams* (religious holidays) of Ramadan and Kurban, which have a significant place in Turkish society, are the main themes used in *bayram* poems (idiyye) written in verse styles such as gazelle and quatrain, and especially in the *nesib* section of the classical *kaside*. The Bayram understanding of the period, the bayram festivals, games and entertainments are illuminated through an artistic style in these bayram poems written to be presented to the leading figures of the time. The purpose of this article is to determine how the understanding of bayram, the festivals, games and entertainments in old times are reflected in bayram poems (idiyye).

Key Words: Classical Turkish literature, idiyye poems, bayram poems, Ramadan and Kurban Bayrams.

Erdem: Atatürk Kültür Merkezi Dergisi, sayı: 52, Ankara-2008

s. 125-136

D 39

* Yard. Doç. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü/AYDIN, e-posta: aeyduran@adu.edu.tr